

เรื่องน่ารู้ เกี่ยวกับ งบกระแสเงินสด

เป็นที่ทราบกันดีว่างบกระแสเงินสดให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดของกิจการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินอย่างมากมาย เช่น ใช้ในการประมาณความสามารถของฝ่ายบริหารของกิจการในการก่อให้เกิดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในอดีต (Backward Looking Information) ตลอดจนใช้พยากรณ์กระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายในอนาคต (Forward Looking Information) รวมถึงการใช้งบกระแสเงินสดประกอบการวิเคราะห์การเติบโตของกิจการ เป็นต้น

บทความฉบับนี้ จึงขอนำเสนอเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับงบกระแสเงินสด โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 งบกระแสเงินสดในประเทศไทย และ

ส่วนที่ 2 มุมมองของ IFRS* เปรียบเทียบกับ US GAAP**

* IFRS คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS)

** US GAAP คือ มาตรฐานการบัญชีของสหรัฐอเมริกา (US Generally Accepted Accounting Principles: US GAAP)

รวมทั้งบทความฉบับนี้ ยังแสดงตัวอย่างง่ายๆ ประกอบความเข้าใจ เพื่อนำนักบัญชีรุ่นใหญ่ รุ่นกลาง และรุ่นเล็กทุกท่าน ย้อนความทรงจำกลับไปในสมัยมหาวิทยาลัยที่เราได้มีโอกาสจัดทำงบกระแสเงินสดส่งอาจารย์อีกครั้งนั่นเอง

ส่วนที่ 1

งบกระแสเงินสดในประเทศไทย

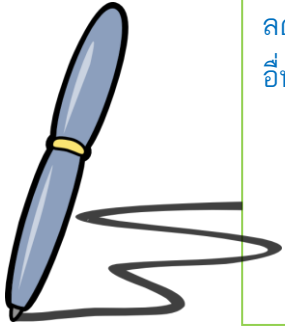

วัตถุประสงค์ของงบกระแสเงินสด

วัตถุประสงค์หลักของงบกระแสเงินสด คือ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับเงินสดรับและเงินสดจ่ายของกิจการที่เกิดขึ้นในระหว่างงวด โดยจะบ่งบอกถึงผลกระทบของเงินสดจากการดำเนินงาน รายการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและจัดหาเงิน และจำนวนเงินสดที่เพิ่มขึ้นและลดลงสุทธิในระหว่างงวด ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้นักลงทุน เจ้าหนี้ ตลอดจนผู้ใช้งบการเงินอื่นๆ เข้าใจถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรที่มีสภาพคล่องมากที่สุดขององค์กรได้

นอกจากนี้ งบกระแสเงินสดยังสามารถตอบคำถามสำคัญเหล่านี้ได้อีกด้วย 😊

1. เงินสดมาจากไหนในระหว่างงวด
2. ในงวดนี้ได้มีการใช้เงินสดไปเท่าใด และ
3. ยอดคงเหลือของเงินสดมีการเปลี่ยนแปลงไปเท่าใด

รายการในงบกระแสเงินสด

งบกระแสเงินสดจะจัดประเภทรายการเงินสดรับและเงินสดจ่ายในระหว่างงวดตามกิจกรรมที่เกิดขึ้น จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่

1. กิจกรรมดำเนินงาน

(Operating Activities)

แสดงผลกระทบจากเงินสดของรายการที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณกำไรสุทธิ

2. กิจกรรมลงทุน

(Investing Activities)

ครอบคลุมถึงการให้กู้ยืมเงินและการรับชำระหนี้ การได้มาและการขายไปของเงินลงทุน (ทั้งเงินลงทุนในตราสารหนี้และเงินลงทุนในตราสารทุน) ตลอดจนการได้มาและการขายไปของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

3. กิจกรรมจัดหาเงิน

(Financing Activities)

เกี่ยวข้องกับรายการที่เป็นหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

o การได้รับเงินทุนจากผู้เป็นเจ้าของ โดยให้ผลตอบแทนจากการลงทุนแก่ผู้เป็นเจ้าของด้วย

o การกู้ยืมเงินจากเจ้าหนี้และจ่ายชำระคืนด้วยจำนวนที่ขอกู้มา

การจัดทำงบกระแสเงินสด

ในการจัดทำงบกระแสเงินสดนั้นอาศัยข้อมูลจากหลายแหล่ง ได้แก่

1. งบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบ
2. งบกำไรขาดทุนในงวดปัจจุบัน
3. ข้อมูลรายการค้าจากบัญชีแยกประเภท

โดยขั้นตอนในการจัดทำงบกระแสเงินสด แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณยอดเงินสดที่เปลี่ยนแปลงไป

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ซึ่งสามารถเลือกคำนวณได้จาก 2 วิธี คือ (1) วิธีทางตรง และ (2) วิธีทางอ้อม ซึ่งรายละเอียดจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน

ขั้นตอนที่ 4 คำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ตัวอย่างประกอบความเข้าใจ

บริษัท อารมณดี จำกัด เพิ่งเปิดดำเนินการเป็นปีแรกเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 โดยออกหุ้นสามัญจำนวน 60,000 หุ้น ราคาตามมูลค่า (ราคา Par) หุ้นละ 1 บาท บริษัทได้เช่าพื้นที่สำนักงาน เพอร์นิเจอร์ และอุปกรณ์ โดยได้ให้บริการให้คำปรึกษาด้านภาษีตลอดระยะเวลา 1 ปีแรก ข้อมูลงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดของปี พ.ศ. 2559 รวมถึงงบกำไรขาดทุนสำหรับปี พ.ศ. 2559 และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดตามรูปที่ 1 และรูปที่ 2 ดังนี้

รูปที่ 1

บริษัท อารมณดี จำกัด			
งบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบ			
			(บาท)
สินทรัพย์	31 ธ.ค. 2559	1 ม.ค. 2559	การเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น/ลดลง
เงินสด	49,000	-0-	เพิ่มขึ้น 49,000 บาท
ลูกหนี้การค้า	<u>36,000</u>	<u>-0-</u>	เพิ่มขึ้น 36,000 บาท
รวม	<u>85,000</u>	<u>-0-</u>	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เจ้าหนี้การค้า	5,000	-0-	เพิ่มขึ้น 5,000 บาท
หุ้นสามัญ			
(ราคา Par ต่อหุ้น 1 บาท)	60,000	-0-	เพิ่มขึ้น 60,000 บาท
กำไรสะสม	<u>20,000</u>	<u>-0-</u>	เพิ่มขึ้น 20,000 บาท
รวม	<u>85,000</u>	<u>-0-</u>	

รูปที่ 2

บริษัท อารมณดี จำกัด	
งบกำไรขาดทุน	
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	
	(บาท)
รายได้	125,000
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>85,000</u>
กำไรก่อนภาษีเงินได้	40,000
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	<u>6,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>34,000</u>
ข้อมูลเพิ่มเติม	
ในระหว่างปี พ.ศ. 2559 มีการประกาศและจ่ายเงินปันผลจำนวน 14,000 บาท	

1 one

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณยอดเงินสดที่เปลี่ยนแปลงไป

ขั้นตอนนี้ทำได้โดยง่าย เพียงคำนวณผลต่างระหว่างยอดเงินสดคงเหลือยกมาต้นงวดและปลายงวด โดยอาศัยข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงินเปรียบเทียบ

ยอดเงินสดที่เปลี่ยนแปลงไป (เพิ่มขึ้น)
ระหว่างปี พ.ศ. 2559 = 49,000 บาท

2 two

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน

(Net Cash Flows from Operating Activities)

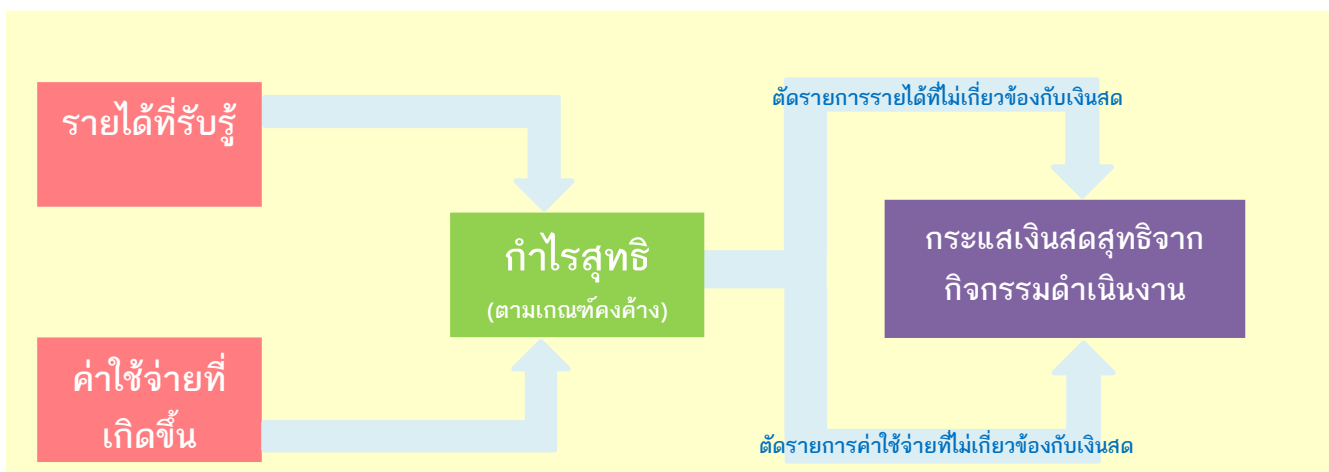
กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานแสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานของกิจการ ทั้งในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เพียงพอเพื่อจ่ายชำระหนี้สิน เพื่อการดำเนินงานของกิจการ เพื่อจ่ายเงินปันผล และเพื่อการลงทุนใหม่ๆ โดยไม่พึ่งพาแหล่งเงินทุนภายนอก โดยทั่วไปกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเป็นผลมาจากรายการที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณกำไรสุทธิของกิจการ

นอกจากนี้ กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานสามารถเลือกคำนวณได้จาก 2 วิธี คือ (1) วิธีทางตรง (Direct Method) และ (2) วิธีทางอ้อม (Indirect Method) โดยในทางปฏิบัติแล้ววิธีที่ใช้แพร่หลายคือ วิธีทางอ้อม ซึ่งนอกจากจะได้รับความนิยมในประเทศไทยแล้ว ยังได้รับความนิยมในสหรัฐอเมริกาอีกด้วย โดยจากผลสำรวจบริษัทต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาจำนวน 500 บริษัท พบว่า 495 บริษัท หรือร้อยละ 99 จัดทำงบกระแสเงินสดโดยใช้วิธีทางอ้อม ดังนั้นบทความนี้จึงจะกล่าวถึงวิธีทางอ้อมก่อน แล้วจึงตามด้วยวิธีทางตรง ตามลำดับ

วิธีทางอ้อม (Indirect Method)

โดยในตัวอย่างประกอบความเข้าใจนี้ ให้ถือว่ากำไรสุทธิจำนวน 34,000 บาท เป็นกำไรสุทธิที่คำนวณได้จากการบันทึกรายการตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) โดยต้องปรับปรุงกำไรสุทธิตามเกณฑ์คงค้างนี้ให้เป็นกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน หรืออีกนัยหนึ่ง วิธีทางอ้อมคือการปรับปรุงกำไรสุทธิด้วยรายการที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิแต่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสด (Noncash) เพื่อให้ได้มาซึ่งกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานนั่นเอง โดยรูปที่ 3 ต่อไปนี้จะแสดงความสัมพันธ์ของกำไรสุทธิและกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน

รูปที่ 3

ในขณะที่รูปที่ 4 นี้ จะแสดงถึงรายการปรับปรุงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณหากระแสเงินสดสุทธิ จากกิจกรรมดำเนินงาน ได้แก่ รายการบวกและรายการหัก ทั้งนี้เพื่อกระทบยอดจากกำไรสุทธิให้กลายเป็นกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ดังนั้น วิธีทางอ้อมจึงสามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วิธีกระทบยอด (Reconciliation Method) นั่นเอง

รูปที่ 4

สำหรับวิธีทางอ้อมนี้ ในระหว่างปีพบว่าลูกหนี้การค้าของบริษัท อารมณดี จำกัด เพิ่มขึ้นจำนวน 36,000 บาท สะท้อนให้เห็นว่าเงินสดที่ได้รับนั้นต่ำกว่ารายได้ที่รับรู้ไว้ เมื่อพิจารณาจากงบกำไรขาดทุนพบว่า บริษัทมีรายได้ทั้งสิ้น 125,000 บาท ในจำนวนนี้มีเงินสดที่ได้รับทั้งสิ้น เพียง 89,000 บาท ($125,000 - 36,000 = 89,000$ บาท)

ในขณะที่เจ้าหนี้การค้าของบริษัทเพิ่มขึ้นจำนวน 5,000 บาท หมายความว่าค่าใช้จ่ายที่บันทึกตามเกณฑ์คงค้างมีจำนวนมากกว่าค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายเป็นเงินสด เพราะมีค่าใช้จ่ายบางส่วนที่ได้รับการบันทึกแล้ว แต่ยังไม่ได้ชำระเป็นเงินสดออกไป

รูปที่ 5

กำไรสุทธิ		(บาท)
รายการปรับปรุงเพื่อกระทบยอดจากกำไรสุทธิให้กลายเป็นกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน:		34,000
การปรับปรุงด้วยภาษีเงินได้	6,000	
ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	(36,000)	
เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	<u>5,000</u>	(25,000)
ภาษีเงินได้จ่ายออก		<u>(6,000)</u>
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน		\$ 3,000

การคำนวณ กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานในปีที่ 1 คือปี พ.ศ. 2559 แสดงได้ตามรูปที่ 5 นี้

วิธีทางตรง (Direct Method)

เป็นการรายงานเงินสดรับและเงินสดจ่ายจากกิจกรรมดำเนินงาน ผลต่างระหว่าง 2 จำนวนนี้ คือกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน ตัวอย่างของกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายจากกิจกรรมดำเนินงาน แสดงได้ในรูปที่ 6 นี้

รูปที่ 6

กิจกรรมดำเนินงาน	
กระแสเงินสดรับ <ul style="list-style-type: none"> o การขายสินค้าและการให้บริการ o รายได้ค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้าและรายได้อื่น o ดอกเบี้ยรับ เงินปันผลรับ (ดุยกฟินิก) 	กระแสเงินสดจ่าย <ul style="list-style-type: none"> o ค่าซื้อสินค้าและบริการ o ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น เงินเดือน และค่าเช่า เป็นต้น o ดอกเบี้ยจ่าย (ดุยกฟินิก) o ภาษีเงินได้และรายจ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จาก ข้อมูลในงบกำไรขาดทุนที่จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้างในรูปที่ 2 แสดงให้เห็นว่าบริษัท อารมณ์ดี จำกัด มีรายได้จากการขายสินค้าและบริการจำนวน 125,000 บาท อย่างไรก็ตามเนื่องจากในระหว่างปี พ.ศ. 2559 ลูกหนี้การค้าของบริษัทเพิ่มขึ้นจำนวน 36,000 บาท แสดงว่าบริษัทสามารถเก็บเงินสดจากลูกค้าได้เพียง 89,000 บาท ($125,000 - 36,000 = 89,000$ บาท)

งบกำไรขาดทุน ในรูปที่ 2 ยังแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งสิ้น 85,000 บาท อย่างไรก็ตามสมมติว่าเจ้าหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปีจำนวน 5,000 บาท นั้นเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนั้นเงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจึงมีจำนวน 80,000 บาท ($85,000 - 5,000 = 80,000$ บาท)

และเนื่องจากบริษัทไม่มีภาษีค้างจ่าย ณ วันสิ้นปี พ.ศ. 2559 ดังนั้นจึงแปลว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2559 บริษัทได้จ่ายชำระค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เป็นเงินสดจำนวนทั้งสิ้น 6,000 บาท กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานของบริษัท อารมณ์ดี จำกัด แสดงได้ดังรูปที่ 7 นี้

รูปที่ 7

3
three

	(บาท)
เงินสดรับจากการขายสินค้าและบริการ	89,000
เงินสดจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(80,000)
เงินสดจ่ายค่าภาษีเงินได้	(6,000)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	\$ 3,000

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน (Net Cash Flows from Investing Activities)

กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุนแสดงให้เห็นถึงจำนวนเงินที่กิจการได้จ่ายไปในการซื้อทรัพย์สินต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้และกระแสเงินสดในอนาคต โดยมีความเกี่ยวข้องกับการได้มาและการจำหน่ายสินทรัพย์ระยะยาวและเงินลงทุนอื่น (ที่ไม่รวมอยู่ในรายการเทียบเท่าเงินสด) เช่น เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย เงินลงทุนทั่วไป เงินลงทุนในบริษัทร่วม และเงินลงทุนในบริษัทย่อย เป็นต้น ตัวอย่างของกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายจากกิจกรรมลงทุน แสดงได้ในรูปที่ 8 นี้

รูปที่ 8

กิจกรรมลงทุน	
กระแสเงินสดรับ	กระแสเงินสดจ่าย
<ul style="list-style-type: none"> o การขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ระยะยาวอื่น o การขายหลักทรัพย์ตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของกิจการอื่น และส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า (ไม่รวมการขายตราสารที่จัดเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดหรือที่ถือไว้เพื่อค้าซึ่งจัดเป็นกิจกรรมดำเนินงาน) o การรับชำระคืนจากเงินจ่ายล่วงหน้าและเงินให้กู้ยืมแก่บุคคลอื่น o ดอกเบี้ยรับ เงินปันผลรับ (ดูขยพินิจ) 	<ul style="list-style-type: none"> o การซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (และที่กิจการสร้างขึ้นเอง) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์ระยะยาวอื่น รวมถึงรายจ่ายในการพัฒนาที่ถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ o การซื้อหลักทรัพย์ตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของกิจการอื่น และส่วนได้เสียในกิจการร่วมค้า (ไม่รวมการได้มาซึ่งตราสารที่จัดเป็นรายการเทียบเท่าเงินสดหรือที่ถือไว้เพื่อค้าซึ่งจัดเป็นกิจกรรมดำเนินงาน) o เงินให้กู้ยืมแก่บุคคลอื่นหรือการจ่ายเงินล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็เงินให้กู้ยืมระยะสั้นหรือระยะยาว (ไม่รวมเงินจ่ายล่วงหน้าและเงินให้กู้ยืมที่กระทำโดยสถาบันการเงินซึ่งจัดเป็นกิจกรรมดำเนินงานของสถาบันการเงิน)

ขั้นตอนที่ 4 คำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน (Net Cash Flows from Investing Activities)

กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงินช่วยในการคาดคะเนสิทธิเรียกร้องในกระแสเงินสดในอนาคตของผู้ให้เงินทุนแก่กิจการ เช่น การกู้ยืมและการชำระคืนหนี้สิน การเพิ่มทุนและการจ่ายเงินปันผล ซึ่งจะเป็นกระแสเงินสดที่ช่วยสนับสนุนการสร้างความสำเร็จเติบโตให้กับกิจการ ตัวอย่างของกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายจากกิจกรรมจัดหาเงิน แสดงได้ในรูปที่ 9 นี้

รูปที่ 9

กิจกรรมจัดหาเงิน	
กระแสเงินสดรับ	กระแสเงินสดจ่าย
<ul style="list-style-type: none"> o การออกตราสารทุน o การออกตราสารหนี้ o การกู้ยืมระยะสั้นหรือระยะยาว และการกู้เงินโดยการออกตั๋วเงิน o การขายหุ้นซื้อคืน 	<ul style="list-style-type: none"> o การไถ่ถอนตราสารทุน o การไถ่ถอนตราสารหนี้ o การชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นหรือระยะยาว และชำระเงินตามตั๋วเงินจากการกู้เงิน o ดอกเบี้ยจ่าย (ดุลยพินิจ) o การจ่ายเงินปันผล (ดุลยพินิจ) o การซื้อหุ้นซื้อคืน

จาก ข้อมูลในงบแสดงฐานะการเงินของบริษัท อารมณดี จำกัด ตามรูปที่ 1 พบว่ามีหุ้นสามัญและกำไรสะสมเพิ่มขึ้น โดยมีเงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญจำนวน 60,000 บาท ดังนั้นในงบกระแสเงินสดของบริษัท จึงแสดงการออกหุ้นสามัญนี้เป็นกระแสเงินสดรับจากกิจกรรมจัดหาเงิน

ในขณะที่กำไรสะสมที่เพิ่มขึ้นจำนวน 20,000 บาทนั้น เป็นผลมาจากบริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน 34,000 บาท ซึ่งส่งผลให้กำไรสะสมเพิ่มขึ้นและในปี พ.ศ. 2559 บริษัทได้ประกาศและจ่ายเงินปันผลจำนวน 14,000 บาท ซึ่งส่งผลให้กำไรสะสมลดลง (34,000 - 14,000 = 20,000 บาท) งบกระแสเงินสดของบริษัท อารมณดี จำกัด สำหรับปีที่ 1 คือปี พ.ศ. 2559 โดยแสดงกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานแบบวิธีทางอ้อม แสดงได้ดังรูปที่ 10 นี้

รูปที่ 10

บริษัท อารมณดี จำกัด		งบกระแสเงินสด	
		สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559	
		(บาท)	
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรสุทธิ			34,000
รายการปรับปรุงเพื่อระทบยอดจากกำไรสุทธิให้กลายเป็นกระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน:			
การปรับปรุงด้วยภาษีเงินได้	6,000		
ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	(36,000)		
เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	<u>5,000</u>		(25,000)
ภาษีเงินได้จ่ายออก			<u>(6,000)</u>
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน			3,000
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากการออกหุ้นสามัญ	60,000		
จ่ายเงินปันผลเป็นเงินสด	<u>(14,000)</u>		
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน			<u>46,000</u>
เงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ			49,000
เงินสดต้นงวด วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560			-0-
เงินสดปลายงวด วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560			<u>49,000</u>

การจัดประเภทกระแสเงินสดจากดอกเบี้ยรับ ดอกเบี้ยจ่าย และเงินปันผลรับ

กิจการต้องแสดงกระแสเงินสดจากดอกเบี้ยรับ ดอกเบี้ยจ่าย และเงินปันผลรับ แยกเป็นรายการต่างหาก และจัดประเภทแต่ละรายการเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน หรือกิจกรรมจัดหาเงิน ในแต่ละงวดบัญชีอย่างสม่ำเสมอ

กิจการโดยทั่วไป สามารถจัดประเภทกระแสเงินสดจากดอกเบี้ยรับ และเงินปันผลรับ เป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (เนื่องจากเป็นรายการที่นำมาคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิ) หรือกิจกรรมลงทุน (เนื่องจากเป็นผลตอบแทนที่กิจการได้รับจากการลงทุน) และสามารถจัดประเภทกระแสเงินสดจากดอกเบี้ยจ่ายเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (เนื่องจากเป็นรายการที่นำมาคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิ) หรือกิจกรรมจัดหาเงิน (เนื่องจากเป็นต้นทุนของการจัดหาทรัพยากรทางการเงินของกิจการ)

เงินปันผลจ่าย

สำหรับเงินปันผลจ่าย กิจการสามารถแสดงกระแสเงินสดจากเงินปันผลจ่ายเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน หรือกิจกรรมดำเนินงาน

ภาษีเงินได้

กิจการต้องจัดประเภทกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้เป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (เนื่องจากกิจการทุกประเภทคำนวณภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิซึ่งเป็นผลของการดำเนินงาน)

อย่างไรก็ตาม หากกิจการสามารถระบุได้ว่าภาษีเงินได้นั้นเกิดขึ้นจากรายการที่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดประเภทใด กิจการอาจแสดงกระแสเงินสดที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้นั้น เป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนหรือกิจกรรมจัดหาเงินตามรายการที่เกิดขึ้น เช่น ในกรณีที่กิจการจ่ายค่าภาษีที่เกิดจากการขายที่ดิน กิจการอาจจัดภาษีที่เกี่ยวข้องไว้ในกิจกรรมลงทุนเช่นเดียวกับกระแสเงินสดรับจากการขายที่ดิน เป็นต้น และหากมีการปันส่วนกระแสเงินสดของภาษีเงินได้ไปยังกิจกรรมมากกว่าหนึ่งประเภท กิจการต้องเปิดเผยภาษีที่จ่ายทั้งจำนวนด้วย

รูปที่ 11

รายการ	กิจการโดยทั่วไป		
	กิจกรรมดำเนินงาน	กิจกรรมลงทุน	กิจกรรมจัดหาเงิน
ดอกเบี้ยรับ	♥	♥	
เงินปันผลรับ	♥	♥	
ดอกเบี้ยจ่าย	♥		♥
เงินปันผลจ่าย	♥		♥
ภาษีเงินได้	♥	♥	♥
		(หากสามารถปันส่วนได้)	(หากสามารถปันส่วนได้)

การจัดประเภทกระแสเงินสดจากดอกเบี้ยรับ ดอกเบี้ยจ่าย เงินปันผลรับ เงินปันผลจ่าย และภาษีเงินได้ ของกิจการโดยทั่วไป สรุปลงได้ดังรูปที่ 11 นี้

♥ หมายถึง กิจการสามารถเลือกจัดประเภทรายการในงบกระแสเงินสดได้

รายการที่ไม่ใช่เงินสด (Noncash Transactions)

เนื่องจากงบกระแสเงินสดจะแสดงเฉพาะรายการที่มีผลกระทบโดยตรงต่อกระแสเงินสดระหว่างงวด จึงทำให้รายการลงทุนและรายการจัดหาเงินที่ไม่ได้มีการใช้เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดไม่ได้ถูกแสดงในงบกระแสเงินสด ดังนั้น กิจการต้องเปิดเผยรายการเหล่านี้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเพื่อให้ข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุนและกิจการจัดหาเงิน และช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถคาดการณ์ถึงรายการที่อาจจะกระทบต่อกระแสเงินสดของกิจการในอนาคตได้ ตัวอย่างรายการที่ไม่ใช่เงินสดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุนและจัดหาเงิน เช่น

- o การซื้อสินทรัพย์โดยการก่อหนี้หรือการออกตราสารทุน
- o การแปลงหนี้หรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหุ้นสามัญ
- o การแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงิน (Non-Monetary Assets)

ทั้งนี้ ในการเขียนบทความฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณแหล่งข้อมูลอ้างอิงดังต่อไปนี้

- o มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่อง งบกระแสเงินสด ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2559 มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560
- o การบัญชีขั้นกลาง 2 เขียนโดย พิมพ์พนา ปิตราชัย และ ณัฐชานนท์ โกมุตพุมพิพงศ์
- o Intermediate Accounting Volume 2, 16th Edition เขียนโดย Don Kieso Jerry Weygandt และ Terry Warfield

ในโอกาสนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความเรื่อง “เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับงบกระแสเงินสด” จะสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการจัดทำงบกระแสเงินสดให้กับท่านผู้อ่านได้บ้าง และท่านสามารถติดตามบทความที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีได้ในบทความฉบับต่อไป ผู้จัดทำขอให้ทุกท่านมีความสุขกับการอ่านค่ะ 😊

ส่วนที่ 2

มุมมองของ IFRS เปรียบเทียบกับ US GAAP

ความเหมือนกันและความแตกต่างกันระหว่าง IFRS และ US GAAP ที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสด

รายละเอียดความเหมือนกันและความแตกต่างระหว่าง IFRS และ US GAAP ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสด แสดงได้ดังรูปที่ 12 และรูปที่ 13 ต่อไปนี้

รูปที่ 12

ลำดับ	จุดที่ IFRS และ US GAAP มีความเหมือนกัน
1.	รายการและการนำเสนอของงบกระแสเงินสด
2.	ประกอบด้วยกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน
3.	กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานสามารถเลือกคำนวณได้จาก 2 วิธี คือ (1) วิธีทางตรง (Direct Method) และ (2) วิธีทางอ้อม (Indirect Method)
4.	นิยามของรายการเทียบเท่าเงินสด

รูปที่ 13

ลำดับ	จุดที่ IFRS และ US GAAP มีความแตกต่างกัน	
	IFRS	US GAAP
1.	ในบางสถานการณ์ เงินเบิกเกินบัญชีถือเป็นส่วนหนึ่งของรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	เงินเบิกเกินบัญชีไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและจัดประเภทเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน
2.	รายการที่ไม่ใช่เงินสดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุนและกิจการจัดหาเงินจะไม่ถูกแสดงในงบกระแสเงินสด แต่ต้องเปิดเผยในส่วนอื่นของงบการเงินเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของกิจกรรมลงทุนและกิจการจัดหาเงินเหล่านั้น	สามารถแสดงรายการที่ไม่ใช่เงินสดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลงทุนและกิจการจัดหาเงินในงบกระแสเงินสดได้
3.	ภายใต้ IFRS กิจการมีทางเลือกในการจัดประเภทดอกเบี้ยรับ ดอกเบี้ยจ่าย เงินปันผลรับ เงินปันผลจ่าย เป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมใดได้มากกว่า 1 ประเภท	ภายใต้ US GAAP รายการเหล่านี้จัดประเภทเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน ยกเว้นสำหรับเงินปันผลจ่ายซึ่งจัดประเภทเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน